

4038365 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร).

คำสำคัญ : การปฏิบัติงาน/ มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด/ พยาบาลผ่าตัด

วาสนา คาวมณี : การปฏิบัติงานของพยาบาลผ่าตัด ตามมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด (Performance of perioperative Nurses in relation to the standard of perioperative Nursing).
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นวรัตน์ สุวรรณพ้อง พบ.ด.(ประชากร และการพัฒนา), กาญจนา จันทรไทย ค.ค. (บริหารการศึกษา), วีระ ปรีชา พ.บ.(อุณหพลศาสตร์ออร์โธปิดิกส์) 188 หน้า.
ISBN 974-664-160-3

คุณภาพการพยาบาลในห้องผ่าตัดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิตผู้ป่วย ดังนั้นพยาบาลผ่าตัดควรปฏิบัติตามมาตรฐานการพยาบาลอย่างเคร่งครัด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการปฏิบัติงานของพยาบาลผ่าตัด และหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาชีพ บรรยากาศองค์การ ปัจจัยจูงใจกับการปฏิบัติงานของพยาบาลผ่าตัด โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลห้องผ่าตัด สังกัดกรมการแพทย์ กรุงเทพมหานคร 180 คน โดยการประเมินตนเอง และหัวหน้าห้องผ่าตัด 7 คน ประเมินพยาบาลผ่าตัด 32 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20-31 มีนาคม 2543

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลผ่าตัดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 40.0 ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี ร้อยละ 28.3 และส่วนใหญ่ในรอบ 2 ปีไม่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางการพยาบาลผ่าตัด ร้อยละ 69.4 มีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมตามการประเมินตนเอง อยู่ในระดับปรับปรุง ร้อยละ 60.5 ในระยะก่อนผ่าตัด หลังผ่าตัด และการเคารพสิทธิผู้ป่วย อยู่ในระดับปรับปรุง ร้อยละ 70.0, 74.5 และ 64.4 ตามลำดับและการพยาบาลในระยะผ่าตัดอยู่ในระดับดี ร้อยละ 44.5 ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินของหัวหน้าห้องผ่าตัด โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งโดยรวมและแยกตามระยะการผ่าตัดและการเคารพสิทธิผู้ป่วยใกล้เคียงกัน

พยาบาลผ่าตัดส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพอยู่ในระดับดี ร้อยละ 86.1 บรรยากาศองค์การ และปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 83.3 และ 77.2 ตามลำดับ และทัศนคติต่อวิชาชีพ บรรยากาศองค์การ และปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของพยาบาลผ่าตัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ยกเว้นทัศนคติต่อวิชาชีพด้านการได้รับการยอมรับ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน บรรยากาศองค์การด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยจูงใจด้านลักษณะงาน และการมีโอกาสดำเนินงานสามารถอธิบายการปฏิบัติงานของพยาบาลผ่าตัดได้ร้อยละ 20.11 ($R^2 = 0.2011$)

ดังนั้นผู้บริหารควรมีนโยบายส่งเสริมบรรยากาศองค์การด้านโครงสร้างองค์การ โดยส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น ลดลำดับขั้นของการบังคับบัญชา และพัฒนาระบบการประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และเพิ่มปัจจัยจูงใจด้านลักษณะงานโดยการจัดให้มีการหมุนเวียนงาน มอบหมายให้รับผิดชอบงานที่มีความสำคัญ และส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสดำเนินงานโดยเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม ซึ่งจะส่งผลให้พยาบาลผ่าตัดปฏิบัติงานดีขึ้น